МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
Кафедра початкової та дошкільної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор
«31» серпня 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ
для здобувачів вищої освіти
(дистанційної форми навчання)

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
галузь знань 01 Освіта / Педагогіка
спеціальність 013 Початкова освіта
освітня програма: Початкова освіта

Миколаїв 2022

Розробники:
Тимченко Алла Анатоліївна, доцент кафедри початкової та дошкільної освіти, кандидат педагогічних наук_____(Алла ТИМЧЕНКО)

Філімонова Тетяна Володимирівна, ст.викл. кафедри початкової та дошкільної освіти, кандидат педагогічних наук_____(Тетяна ФІЛІМОНОВА)

Бреславська Ганна Богданівна, доцент кафедри початкової та дошкільної освіти, кандидат педагогічних наук_____ (Ганна БРЕСЛАВСЬКА)

Робоча програма схвалена на засіданні кафедри початкової та дошкільної освіти

Протокол від «27» серпня 2021 року № 1

Завідувач кафедри початкової освіти

_____ (Світлана ЯКИМЕНКО)
(підпис)

Погоджено із завідувачем випускової кафедри початкової та дошкільної освіти

зі спеціальності 013 Початкова освіта
за освітньою програмою Початкова освіта
_____ (Світлана ЯКИМЕНКО)
(підпис)

«_30_» серпня 2022 р.

Ухвалено на засіданні навчально-методичної комісії педагогічного факультету
Протокол від « » серпня 2022 року № 1

Голова НМК (Людмила ХРЯЩЕВСЬКА)
(підпис) (Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри початкової та дошкільної освіти *на*

20__/20__ н. р. протокол № ___, від «____» _____20__ р.
20__/20__ н. р. протокол №____, від «___» _____ 20__ р.
20__/20__ н. р. протокол №____, від «___» _____ 20__ р.
20__/20__ н. р. протокол №____, від «___» _____ 20__ р.

1. Загальний опис практики

денна форма навчання	заочна форма навчання	вечірня форма навчання
Рік підготовки:		
2-й	2-й	-
Семестр		
3,4-й	3,4-й	-
Кількість тижнів		
2+2	2+2	-
Загальна кількість годин / кредитів		
120 год / 4 кредитів + 90 год / 3 кредитів	120 год / 4 кредитів + 90 год / 3 кредитів	-
Робочий *(в аудиторії або на підприємстві)* **час практиканта** ***(години)***		
5 год + 5 год	5 год + 5 год	-
Самостійна робота (години)		
115 год + 85 год	115 год + 85 год	-
Вид контролю: диференційний залік		

Орієнтовні бази практики:

Миколаївські ЗОШ № 1, 3, 6, 13, 15, 20, 22, 26, 34, 38, 39, 46, 50, 54, 57, 60 МСНВК за договором з урахуванням можливості проходження практики студентами в даному місці.

В умовах воєнного стану навчальна практика проходить в дистанційній формі.

2. Мета, компетентності та програмні результати навчання

Метою дистанційної навчальної практики є: підготовка фахівців спеціальності 013 Початкова освіта, здатних до успішного виконання професійних завдань і функціональних обов’язків у галузі початкової освіти; формування компетентностей, необхідних для реалізацій концепції «Нова українська школа», навчання учнів за Державним стандартом початкової освіти на рівні, що відповідає кваліфікації вчителя початкових класів закладу загальної середньої освіти.

Розвиток внутрішньої установки на педагогічну професію (розвиток педагогічної позиції); ознайомлення майбутніх учителів з педагогічною діяльністю в закладах загальної середньої освіти; вивчення психолого-педагогічних основ організації освітнього процесу сучасної початкової школи; формування логіки педагогічного мислення й педагогічної спрямованості особистості здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) в процесі активного залучення у віртуальний освітній процес; удосконалення професійних навичок та умінь, опанування нових технологій у професійній сфері; особисте переконання майбутніх педагогів у правильності обрання

професії, формування ідеалу вчителя на основі прикладів роботи педагогів, потреби в самоосвіті.

Основними **завданнями** вивчення дистанційної навчальної практики в закладах загальної середньої освіти є:

- віртуальне знайомство із закладами загальної середньої освіти, їхніми матеріально-технічними базами, нормативними документами, що регламентують освітню діяльність;
- онлайн спостереження за системою роботи педагогічного колективу школи і вчителя-класовода;
- ознайомлення з основними типами відеоуроків за дидактичною метою;
- віртуальне ознайомлення з основними формами і методами виховної роботи в класі та школі;
- онлайн опанування методиками педагогічних досліджень.

Формування компетентностей (за освітньою програмою)

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі початкової освіти з розумінням відповідальності за свої дії.
Загальні компетентності	**ЗК-1.** Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
	ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
	ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
	ЗК-4. Здатність працювати в команді.
	ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
	ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
	ЗК-7. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.
	ЗК-8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)
Спеціальні (фахові) компетентності:	**СК-1.** Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово.
	СК-2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності.
	СК-3. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і

	здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.
	СК-4. Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання та організовувати їхню пізнавальну діяльність.
	СК-5. Здатність до проєктування осередків навчання, виховання й розвитку здобувачів початкової освіти.
	СК-6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій.
	СК-7. Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.
	СК-8. Здатність до збору, інтерпретації та застосування даних у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності до формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.
	СК-9. Здатність до різних видів оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти на засадах компетентнісного підходу.
	СК-10. Здатність до професійно-педагогічної діяльності в інклюзивному середовищі з різними категоріями дітей з особливими освітніми потребами.
	СК-11. Здатність до здійснення профілактичних заходів щодо збереження життя та здоров'я учнів початкової школи, до надання їм домедичної допомоги, до протидії та попередження булінгу, різних проявів насильства.
	СК-12. Здатність доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументувати їх на засадах партнерської взаємодії в умовах початкової школи.

Програмні результати навчання (за освітньою програмою)

ПР-01	Організовувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.
ПР-02	Управляти складною професійною діяльністю та проєктами в умовах початкової школи, виробляти та ухвалювати рішення в непередбачуваних робочих та навчальних контекстах.
ПР-03	Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі.

ПР-04	Спілкуватися із професійних питань засобами державної та іноземної мов в усній та письмовій формах, застосовувати в освітньому процесі прийоми збагачення усного й писемного мовлення молодших школярів.
ПР-05	Організовувати освітній процес із використанням цифрових технологій та технологій дистанційного навчання молодших школярів, розвивати в учнів навички безпечного використання цифрових технологій та сервісів.
ПР-06	Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.
ПР-07	Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.
ПР-08	Організовувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування.
ПР-09	Планувати та організовувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи.
ПР-10	Використовувати в освітній практиці різні прийоми формувального, поточного і підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти, прийоми диференційованого оцінювання дітей з особливими освітніми потребами.
ПР-11	Збирати, інтерпретувати та застосовувати дані у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності.
ПР-12	Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування.
ПР-13	Організовувати освітній простір з дотриманням принципів універсального дизайну, безпечно, проєктувати навчальні осередки у класі спільно з молодшими школярами з урахуванням їхніх вікових особливостей, інтересів і потреб, забезпечувати дотримання вимог безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, створювати психологічно комфортні умови освітнього процесу.
ПР-14	Забезпечувати індивідуальний і диференційований розвиток здобувачів початкової освіти з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.
ПР-15	Здійснювати профілактичні заходи щодо збереження життя та фізичного й психічного здоров'я здобувачів початкової освіти, надавати їм домедичну допомогу (за потреби), планувати та реалізовувати заходи щодо попередження і протидії булінгу та різних проявів насильства чи будь-якої з форм дискримінації серед учнів початкової школи й інших учасників освітнього

	процесу.
ПР-16	Використовувати основні техніки спілкування з дорослими людьми, різні форми та засоби комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою підтримки здобувачів у освітньому процесі початкової школи, керувати педагогічним і професійним розвитком осіб та груп.

3. Зміст практики

1 семестр

Робочий час практиканта

№ з/п	Назва теми	Робота, яку виконують практиканти	Кількість годин
1	Організаційно-педагогічна діяльність студентів-практикантів	1. Дистанційна настановча конференція, під час якої студенти ознайомлюються з метою та змістом практики, її завданнями та формами звітності. Інструктаж щодо оформлення документації. 2. Участь у роботі дистанційної підсумкової конференції.	5
Усього			5 год.

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Робота, яку виконують практиканти	Кількість годин
1	Організаційно-педагогічна діяльність студентів-практикантів	1. Підготовка доповіді-звіту щодо проходження практики (написання звіту за формою). Оформлення звітної документації та оформлення презентації або відеоролика про проходження практики. 2. Реєстрація на національній освітній платформі «Всеосвіта» (https://vseosvita.ua/), «Prometheus» (https://prometheus.org.ua/).	10
2	Науково-дослідна діяльність студентів-практикантів	1. Складання запитань до віртуальної бесіди з учителем-класоводом щодо особливостей роботи з батьками (форми роботи з батьками, основні проблеми, над якими працює вчитель у співпраці з батьками). 2. Перегляд вебінару видавничої групи «Основа» за темою: «Батьківські збори – на 12» та складання конспекту. https://www.youtube.com/watch?v=ubjGGfjRl4c 3. Ознайомлення з нововведеннями у створенні освітнього середовища для дітей з особливими освітніми потребами. Ознайомитися з нововведеннями концепції Нової української	105

		школи (Оформлення презентації). 4. Проходження онлайн-курсу Інституту педагогіки (Teachers College) Колумбійського університету «Наука про навчання: Що має знати кожен вчитель?» на платформі Prometheus та отримання електронного сертифіката. https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:TeachersCollegeX+EDSCI1x+2019_T2/course/ 5. Перегляд, ознайомлення з конспектами, розробками та відеоматеріалами ранкових зустрічей (1 клас) на національній освітній платформі «Всеосвіта» (https://vseosvita.ua/). 6. Розробка конспектів ранкових зустрічей для учнів 1-го класу (5 шт.) у вигляді конспекту з дидактичним матеріалом, презентацій. 7. Опис наскрізних умінь, передбачених Законом України «Про освіту» та Державним стандартом початкової освіти. Конспект структури Нової української школи. Схематичне представлення формули Нової школи.	
Усього			115 год

2 семестр

Робочий час практиканта

№ з/п	Назва теми	Робота, яку виконують практиканти	Кількість годин
1	Організаційно-педагогічна діяльність студентів-практикантів	1. Дистанційна настановча конференція, під час якої студенти ознайомлюються з метою та змістом практики, її завданнями та формами звітності. Інструктаж щодо оформлення документації. 2. Участь у роботі дистанційної підсумкової конференції.	5
Усього			5 год.

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Робота, яку виконують практиканти	Кількість годин
1	Організаційно-педагогічна діяльність	1. Дистанційна настановча конференція, під час якої студенти ознайомлюються з метою та змістом практики, її завданнями та формами звітності.	10

	студентів-практикантів	Інструктаж щодо оформлення документації. 2. Участь у роботі дистанційної підсумкової конференції. 3. Підготовка доповіді-звіту щодо проходження практики (написання звіту за формою). Оформлення звітної документації та оформлення презентації або відеоролика про проходження практики. 4. Реєстрація на національній освітній платформі «Всеосвіта» (https://vseosvita.ua/), EdEra (https://www.ed-era.com/).	
2	Науково-дослідна діяльність студентів-практикантів	1. Перегляд, ознайомлення з конспектами, розробками та відеоматеріалами ранкових зустрічей (2-4 клас) на національній освітній платформі «Всеосвіта» (https://vseosvita.ua/). 2. Розробити конспекти ранкових зустрічей для учнів 2-4-го класу (по 3 на клас) у вигляді конспекту з дидактичним матеріалом, презентацій. 3. Проходження онлайн-курсу для вчителів початкової школи курсу на платформі EdEra та, отримання електронного сертифіката. https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:MON-EDERA-OSVITORIA+ST101+st101/about 4. Виконання завдань: - законспектувати рутини, користуючись матеріалами освітнього порталу «Всеосвіта» – «Рутини» – одна із новинок НУШ»; - переглянути відео «Структура уроку критичного мислення. Онлайн-курс для вчителів початкової школи» та розкрити сутність стратегії розвитку критичного мислення (мозкова атака, асоціативний кущ, кубування, знаємо хочемо дізнатися-дізналися); - використовуючи матеріали мережі Інтернет, ознайомтеся з відеоматеріалом «Коло вибору» від національної освітньої платформи «Всеосвіта» https://www.youtube.com/watch?v=WmcBMbw3g9s Заповнити та розробити власне коло вибору.	75
Усього			85 год

4. Заходи контролю

Вимоги до звіту й захисту результатів практичної підготовки

1 семестр

1. Звіт про проходження практики, підписаний здобувачем вищої освіти.

2.Складання запитань до віртуальної бесіди з учителем-класоводом щодо особливостей роботи з батьками (форми роботи з батьками, основні проблеми, над якими працює вчитель у співпраці з батьками) (Конспект).

3. Переглянути вебінар видавничої групи «Основа» на тему: «Батьківські збори – на 12» та зробити конспект основних тез.

4. Ознайомитися з нововведеннями в концепції Нової української школи (НУШ), зокрема ключовими компетентностями для НУШ. Ознайомитися з нововведеннями у створенні освітнього середовища для дітей з особливими освітніми потребами. (Оформлення презентації).

5. Пройти онлайн-курс для вчителів початкової школи курсу та отримати електронний сертифікат.

6. Переглянути відеоматеріалів «Ранкові зустрічі» (1 клас) на «Всеосвіта» та виконати завдання.

7. Розробка конспектів ранкових зустрічей для учнів 1-го класу (5 шт.) у вигляді конспекту з дидактичним матеріалом, презентацій.

8. Опис наскрізних умінь, передбачених Законом України «Про освіту» та Державним стандартом початкової освіти. Конспект структури Нової української школи. Схематичне представлення формули Нової школи.

9. Зробити фото/скрини з дистанційного проходження практики.

10. Оформлення звітної документації та оформлення презентації або відеоролика про проходження практики.

2 семестр

1. Звіт про проходження практики, підписаний здобувачем вищої освіти.

2. Переглянути відеоматеріалів «Ранкові зустрічі» (2-4 кл.) на «Всеосвіта» та виконати завдання.

3. Розробка конспектів ранкових зустрічей для учнів 2-4-го класу (по 3 на клас) у вигляді конспекту з дидактичним матеріалом, презентацій.

4. Проходження онлайн-курсу для вчителів початкової школи курсу на платформі EdEra та, отримання електронного сертифіката.

5. Законспектувати рутини, користуючись матеріалами освітнього порталу «Всеосвіта» – «Рутини» – одна із новинок НУШ»;

6. Переглянути відео «Структура уроку критичного мислення. Онлайн-курс для вчителів початкової школи» та розкрити сутність стратегії розвитку критичного мислення (мозкова атака, асоціативний кущ, кубування, знаємо хочемо дізнатися-дізналися).

7. Використовуючи матеріали мережі Інтернет, ознайомтеся з відеоматеріалом «Коло вибору» від національної освітньої платформи «Всеосвіта» https://www.youtube.com/watch?v=WmcBMbw3g9s

Заповнити та розробити власне коло вибору.

8. Зробити фото/скрини з дистанційного проходження практики.

9. Оформлення звітної документації та оформлення презентації або відеоролика про проходження практики.

Шкала відповідності оцінювання:

Відмінно/Excellent	Зараховано/Passed	90-100
Добре/Good		82-89
		75-81
Задовільно/Satisfactory		64-74
		60-63
Незадовільно/Fail	Не зараховано/Fail	0-59

«Відмінно» (90-100 балів): наявні всі необхідні документи з практики з усіма реквізитами; звіт написано самостійно з дотриманням формальних вимог; завдання практики виконані і висвітлені повністю; здобувачем вищої освіти продемонстрований високий рівень обгрунтування власних ідей, висновків, творчий підхід; звіт захищено успішно та отримано відповіді на запитання зі звіту.

«Добре» (82-89, 75-81 балів): наявні всі необхідні документи з практики, проте деякі реквізити відсутні; звіт написано самостійно, але деякі формальні вимоги порушені; завдання практики виконані і висвітлені не всебічно; здобувачем вищої освіти продемонстрований високий рівень обгрунтування власних ідей, висновків, проте вони суперечливі чи взаємовиключні; звіт захищено успішно, із зауваженнями.

«**Задовільно» (64-74, 60-63 балів):** наявні всі необхідні документи з практики, проте деякі реквізити відсутні чи зазначені недостовірні дані; звіт засновано на плагіаті без використання посилань та/або деякі формальні вимоги 8 порушені чи недотримані взагалі; завдання практики виконані і висвітлені не в повному обсязі; здобувач вищої освіти продемонстрував схильність до механічної компіляції чужих ідей, висновків, вони суперечливі чи взаємовиключні; звіт ледве захищено через малоадекватні відповіді на запитання для захисту.

«Незадовільно» (0-59 балів): відсутні один чи більше документів з практики, деякі реквізити відсутні чи зазначені недостовірні дані; звіт повністю засновано на плагіаті без використання посилань та/або багато формальних вимог порушено чи недотримано взагалі; завдання практики пророблені і висвітлені не належним чином; здобувач вищої освіти продемонстрував схильність до механічної компіляції чужих ідей, висновків, вони суперечливі, взаємовиключні і можуть бути майже не пов’язаними з матеріалами практики; звіт не захищено через неадекватні відповіді на запитання для захисту і слабку орієнтацію в матеріалах звіту

Система оцінювання

Приклад для навчальної практики

Форма оцінювання	Кількість балів	Термін
Поточний контроль	40	07.11-25.11.2022 11.04.-22.04.2023
Захист результатів практики	60	02.12.2022 29.04.2023

	100	

5. Рекомендована література

Основна (базова)

1. Белікова В.В. Програма та методичні вказівки до педагогічної практики / за заг. ред. О.Е.Коваленко. Харків: УІПА, 2015. 43 с.

2. Виноградова Т.В. Книга класного керівника. Харків: Вид. група «Основа», 2016. 128 с.

3. Виховна система школи / упоряд. В.В.Григораш. Харків: Вид. група «Основа», 2015. 128 с.

4.Гребенькова А.О. Довідник класного керівника: 1-4 класи. Харків: «Ранок», 2016. 192 с.

5. Державний стандарт початкової освіти: Постанова кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-%D0%BF.

6. Концепція Нової української школи. URL: https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkolacompressed.pdf.

7. Мороз І.В., Ярошенко О.Г. Педагогічна практика студентів у загальноосвітніх навчальних закладах: навч. посібник. К., 2015. 90 с.

8.Педагогічна практика в початковій школі: навчально-методичний посібник / за ред. О.Б.Будник. Івано-Франківськ: ПП Бойчук А.Б., 2016. 320 с.

9. Педагогічна практика: навчально-методичний посібник / уклад. А.В.Іванченко, О.А.Дубасенюк, А.А.Сбруєва, О.Є.Антонова. Житомир: Житомир. держ. ун-т, 2015. 126 с.

10. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93.

11. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19.

12. Сергійчук О.М., Скутіна В.І., Онищенко Н.П. Організація педагогічної практики у педагогічному університеті: навчально-методичний посібник для студентів, магістрантів педагогічних університетів. Переяслав-Хмельницький, 2015. 47 с

Додаткова

1. Вовченко І. І. Педагогічна практика в школі / І. І. Вовченко, Т. Б. Кутек. Житомир : ЖДУ, 2007. 48 с.

2. Григорчук Т. В. Веселкове дитинство (Технології виховної роботи з молодшими школярами) : навч.-метод. посіб. Кам’янець-Подільський : Абетка, 2001. 116 с.

3. Гулевич Л. Методичні рекомендації на допомогу студенту-практиканту. Дрогобич: Каменяр, 2003. 30 с.

4. Іванчук М.Г. Перші кроки в країну знань : навчально-методичний посібник з педагогічної практики «Перші дні дитини в школі». Чернівці: Букрек, 2002. –160 с.

5.Педагогічна практика студентів у загальноосвітніх навчальних закладах (освітньо-кваліфікаційні рівні «бакалавр», «спеціаліст») : начальний посібник /

уклад. : Соловей М.І., Ніколаєва С.Ю., Спіцин Є.С., Кудіна В.В., Бражник Н.О., Демчук В.С. Київ: Ленвіт, 2010. 133 с.

6.Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України. Затверджено: Наказ Міністерства освіти і науки України від від 08.04.93 № 93 р. Київ,1993. 24 с.

7.Програма та методичні вказівки до педагогічної практики / уклад. : І.П. Чепурно, Н.О. Брюханова, А.І. Комишан, М.П. Васильєва, Д.В. Коваленко, О.Й. Бєлєй. Харків : УІПА, 2008. 50 с.

Інформаційні ресурси

1. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс] //Законодавство України, 2017. № 38-3. Режим доступу до джерела: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19

2. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012-2021 роки. Режим доступу: http://www.mon.gov.ua/images/files/news/12/05/4455.pdf

3. http://www.mon.gov.ua – Міністерство освіти і науки

4. http://kno.rada.gov.ua/komosviti/control/uk/index – Комітет з питань освіти і науки України

5. http://originweb.info/ – Научно-образовательный портал

6. http://ostriv.in.ua/ – Острів знань

7.http://sites.google.com/site/pedagogicnapraktikavkpu/vidi-pedagogicnoie-praktiki /probni-uroki/pidruc